

V ě c: František G. v Bratislavě proti ministerstvu zemědělství (min. rada Dr. Otto Eisenstein) o přiznání slovenské výhody.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á j a k o b e z d ů v o d n á .

D ů v o d y : — — —

Nař. rozhodnutím byla žádost st-lova o přiznání výhod podle odst. II B zásad pro úpravu osobních poměrů státních zaměstnanců na Slovensku usnesených v ministerské radě dne 27. července 1920 zamítnuta z toho důvodu, že st-l přijat byl do státní služby na Slovensku ze služby soukromé a oddíl B zásad se týká pouze těch zaměstnanců, kteří byli na Slovensko přeloženi ze státní služby v jiné zemi republiky.

Stížnost neshledal nss důvodnou z těchto úvah:

Především bylo se nss zabývati námitkou žal. úřadem v odvodním spise v tom směru uplatňovanou, že st-l může se z cit. usnesení min. rady dovolávati porušení svého subjektivního práva jen potud, pokud mu t. zv. slovenská výhoda pravoplatným rozhodnutím příslušného úřadu byla již přiznána.

Názoru tomuto musil nss přisvědčiti. Jde o to, zda ustanovení odst. II B cit. usnesení min. rady, jehož se st-l dovolává, skytá státním zaměstnancům právní nárok na zkrácení postupových lhůt o 1 hodn. třídu a 2 stupně platové. Z doslovu ustanovení toho nároku takového vyvoditi nelze. Práví-li se v onom odstavci cit. usnesení min. rady, že zaměstnancům, kteří již ve státní službě jsou, m ů ž e b ý t i p ř í jejich jmenování dle poměrů v jednotlivých resortech přiznán co do požitků postup až o 1 hodn. třídu a 2 stupně platové, stanoví se tím jednak nejzazší hranice výhody, aniž stanoveno její minimum, jednak ponechává se úřadu, aby výhodu tuto přiznal »podle poměrů v jednotlivých resortech«. Ať již při uvažování »poměrů v jednotlivých resortech« přicházejí v úvahu osobní poměry úřednictva do té doby již ustanoveného či vyšší nebo nižší potřeba úřednických sil nebo konečně i okolnosti jiné, tolik jest jisto, že usnesení min. rady nechtělo tu vázati jednotlivé resorty na přesné direktivy a že také nechtělo petentům o systemisovaná místa úřednická přiznati právní nárok na určité maximum výhody v postupu časovém a platovém. Nelze-li však z ustanovení odst. II B) cit. usnesení min. rady odvozovati právního nároku na přiznání výhody tam naznačené, pak jest ovšem zcela nerozhodno, zda st-le posuzovati jest jako úředníka, který již ve státní službě byl, či jako uchazeče o místo úřednické, nelze také mluvit o tom, že by jeho subjektivní nárok byl býval nař. rozhodnutím porušen. a jest tedy stížnost, která nárok takový tvrdí, bezdůvodnou.

Č. 3104.

Obecní samospráva. — Školství: Přísluší pěstounkám a ošetřovatelkám městské opatrovny charakter úřednic podle zák. č. 443/1919?

(Nález ze dne 12. ledna 1924 č. 209.)

V ě c: Marie H. a spol. v P. proti zemskému správnímu výboru v Praze (za zúčastněnou obec města P. adv. Dr. Rudolf Slaba z Písku) o přiznání povahy obecních úřednic.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á j a k o b e z d ů v o d n á.

D ů v o d y: St-lky, které jsou ustanoveny na městských opatrovních v P., a to Marie H., jako řídící pěstounka, Anna J., Růžena P. a Emilie M., jako pěstounky, a Anna H., Antonie K., Marie D. a Anna K. jako opatrovatelky, vznesly v administrativním řízení nárok, aby jim přiznán byl charakter obecních úředníků ve smyslu zák. z 23. července 1919 č. 443 Sb. s příslušnými požitky. Žádání jejich bylo ve všech třech instancích zamítnuto, posléze nař. rozhodnutím v podstatě z důvodu, že nebyly ani dosazeny na místa systemisovaná jako místa úřednická, ani výslovně úřednicemi jmenovány.

Přezkoumáváje rozhodnutí poslední stolice v mezích stížných bodů, které stížnost do něho podaná formuluje, nss dospěl k zamítnutí stížnosti jako bezdůvodné těmito úvahami:

St-lky opírají své nároky především o ustanovení čl. I. prov. předpisů k zák. z 29. května 1908 č. 35 z. z. resp. z 23. července 1919 č. 443 Sb., uveřejněných vyhláškou z 20. září 1920 č. 51 čes. z. z., kde se praví, že ustanovení obou citovaných zákonů vztahují se také na učitelky mateřských škol.

Nss nemusel se však zabývat ani otázkou, zda dovolané prováděcí předpisy mají povahu právní normy a mohou jednotlivcům býti zdrojem subjektivních práv, ani otázkou, lze-li pěstounky a opatrovatelky subsumovati pod pojem »učitelky mateřských škol«, jak tvrdí stížnost. Neboť cit. čl. I. prov. předpisů neaplikuje oba shora uvedené zákony na učitelky mateřských škol naprosto a bezvýhradně, nýbrž jenom potud, »pokud místa ta jako místa úřednická obecním zastupitelstvem byla nebo na příště zřízena budou (§§ 7 a 9 zák.)«. Vzhledem k tomuto dodatku, jež stížnost přehlíží, nemůže býti pochybností, že ani článek I. nepokládá každou učitelku mateřské školy za obecní úřednici, nýbrž přiznává jí tento charakter jenom tehdy, když je splněn ještě další předpoklad, totiž, když místo jí propůjčené bylo obecním zastupitelstvem jako místo úřednické systemisováno. Z pouhého ustanovení článku I. cit. prov. předpisů nemohou tedy st-lky nároků svých vyvozovati.

Stížnost snaží se ovšem v dalším dovoditi, že skutečně také místa st-lkám udělená byla obecním zastupitelstvem jako místa úřednická systemisována, a dovolává se v tom směru usnesení obec. zastupitelstva ze 14. března 1896, kterým schválena byla »Pravidla, jimiž se upravují služební poměry úředníků a služebníků při obci král. města P.«. Bylo tedy zkoumati, je-li námitka ta důvodna.

§ 9 regulativu tohoto zjišťuje stav míst úřednických a služebnických a mimo jiné uvádí pod I e) v oddělení »Opatrovny«: »dvě učitelky a dvě opatrovatelky«, od nichž podle § 10 I e) požaduje se kvalifikace pro opatrovny dle zák. školních. § 14, jednající o příjmech úředníků a služebníků, obsahuje přehlednou tabulku příjmů jednak úředníků, jednak služebníků. V tabulce úředníků uvádějí se učitelky pro opatrovnu se služným 400 zl. a 3 kvinkvenálkami po 40 zl., a opatrovatelky v opatrovně se služným 300 zl. a 3 kvinkvenálkami po 30 zl. § 8 regulativu stanoví, že počet úředníků a služebníků nesmí přesahovati stav určený tímto regulativem. Toliko kdyby poměry podstatně se změnily, přísluší zastupitelstvu obecnímu učiniti vhodná opatření v zájmu obce. Podle § 22, posl. odst. jmenování učitelek a opatrovatelek pro městskou

opatrovnu dle nového organ. řádu stane se teprve po odstoupení tehdejšího ředitele opatroven.

Není pochyby, že tímto regulativem skutečně systemisována byla na městských opatrovnách dvě místa učitelek a dvě místa opatrovatelky jako místa úřednická. Otázkou však je, zda st-lky na tato místa byly dosazeny.

Především nelze souhlasiti s názorem stížnosti, že usnesením ze 14. března 1896 ob. zastupitelstvo vyslovilo všeobecně, že každá žena, která by na městských opatrovnách byla ustanovena pěstounkou nebo opatrovatelkou, stává se již tím eo ipso úřednicí. Zastupitelstvo systemisovalo zcela jasně jako místa úřednická pouze dvě místa učitelek a dvě místa opatrovatelky; o dalších takových místech se v regulativu vůbec nejedná, a není prokázáno, ba stížností ani tvrzeno, že později došlo k rozšíření této systemisace o nová místa. Mohly by tedy o cit. usnesení ze 14. března 1896 nároky své opíratí pouze ty čtyři st-lky, které by mohly tvrditi, že byly dosazeny právě na ona čtyři místa tehdy systemisovaná.

Nss musil však na základě zjištěného skutkového materiálu dáti za pravdu žal. úřadu, jenž dospěl k závěru, že k obsazení míst usnesením ze 14. března 1896 systemisovaných vůbec nedošlo.

Když nastal totiž případ předvídaný v § 22 regulativu, t. j. když tehdejší ředitel opatroven odstoupil, ob. zastupitelstvo v sezení svém 25. července 1900 přistoupilo k nové úpravě personálních poměrů na opatrovnách. Při tom jmenovalo jednu řídicí pěstounku s ročním služným 500 zl., funkčním přídavkem 100 zl., nárokem na 3 kvinkvenálky ve výši 10% služného a na naturální palivo, dvě pěstounky se služným 400 zl. a nárokem na tři 10% kvinkvenálky, a tři opatrovatelky, z nichž jednu se služným 200 zl. a druhé dvě se služným po 150 zl. a jednou decenálkou à 50 zl. Jestliže ob. zastupitelstvo rozmnožilo také personál na opatrovnách přes to, že § 8 regulativu zakazoval zvýšiti počet úředníků nad stav regulativem určený, aniž dalo sebe méně na jevo, že chce regulativ změnití, a jestliže také organisovalo tento personál a upravilo jeho požitky z části podstatně odchylným způsobem, nežli jak stanovil regulativ, pak je na snadě závěr, že nešlo o uskutečnění systemisace regulativem zamýšlené a o obsazení míst jím zřízených, nýbrž že obecní zastupitelstvo basi danou usnesením ze 14. března 1896 opustilo a personální stav opatroven organisovalo s hledisek jiných. Nelze tedy důvodně tvrditi, že st-lky — resp. aspoň čtyři z nich — byly dosazeny na místa systemisovaná regulativem z r. 1896 jako místa úřednická. Že při této nové úpravě v r. 1900 místa st-lkám propůjčená byla zřízena jako místa úřednická nebo že st-lky — pokud již tehdy byly jmenovány — byly výslovně jmenovány úřednicemi, stížnost ani netvrdí. Je tedy i druhá námitka stížnosti bezdůvodná.

Ježto st-lky o jiné skutečnosti nároky své neopírají a dalších stížných bodů neformulují, nebylo třeba resp. možno ostatními vývody nař. rozhodnutí se zabývatí, a bylo proto stížnost jako bezdůvodnou zamítnouti.

Č. 3105.

Pozemková reforma. — Mírové smlouvy: I. Ustanovení čl. 267 mírové smlouvy St. Germainské nevylučuje — ani po pro-